

"Turīgie jaunieši"

pētījuma rezultāti

Co-funded by
the European Union

Jaunatnes starptautisko
programmu aģentūra

levads

Par pētījumu

"Veiksmīgie jaunieši – attapības un gudras personīgās ekonomiskās gatavības meklējumi."

Ir projekts, kas pēta nepilnības esošajās finanšu izglītības programmās partneru valstīs – Latvijā, Bulgārijā un Spānijā, un piedāvā uz spēlēm balstītus risinājumus, kas ļauj jauniešiem justies drošākiem par savām finanšu prasmēm, kas ir piemērotas 21.gadsimta vajadzībām.

Balstoties uz pētījumu, paredzam:

1. Apzināt esošo situāciju, materiālus, kā arī studentu un pedagogu mācību pieredzi ar tiem;
2. Radīt inovatīvu spēli jauniešiem, lai uzlabotu viņu finanšu pratību, kā piemēru izmantojot reālas dzīves situācijas;
3. Radīt video sērijas, kas nodrošinās pedagogiem mūsdienīgus un inovatīvus mācību papildmateriālus motivējošakai mācību pieredzei.

Par aptauju

Kaut arī visas aptaujas ir anonīmas, tās sniedz ieskatu lauku un pilsētas izglītības iestāžu pedagogu un izglītojamo viedoklī. Tās atklāj situācijas no divām perspektīvām – pedagogu un jauniešu skatu punktu.

Pētījums aplūko respondentu demogrāfiskos datus, viņu personīgo vērtējumu par finanšu pratību un finansiālo briedumu, kvalitatīvu un ikdienas situācijām piemērotu materiālu pieejamību, galvenos izaicinājumus un šķēršļus, psiholoģiskos aspektus, kā arī vietējo finanšu izglītības kultūru.

Finanšu pratība: pētījuma rezultāti partneru valstīs

Rezultātu apkopojums par Latviju

Projekta "Veiksmīgie jaunieši" ietvaros tika veiktas divas aptaujas, kas ir būtiska tā daļa – 1 izglītojamo aptauja (15–25 gadus veci jaunieši) un 1 pedagogu aptauja. Mērķis bija apkopot vispārīgu viedokli no abām aktīvi iesaistītajām pusēm par finanšu izglītību un pieejamo resursu kvalitāti. Šajā ziņojumā uzzināsi atklājumus no Latvijā veiktās aptaujas – kopā 33 jaunieši un 6 pedagogi.

Galvenās atziņas:

- **Demogrāfija:**
 - 84,5% aptaujāto pārstāv mazpilsētas/pilsētas/apkaimes;
 - 15,2% pārstāv pilsētas.
- **Nodarbinātības statuss aptaujātajiem jauniešiem:** 100% izglītojamie.
- **Apmierinātība ar finanšu izglītību:**
 - Lielākā daļa jauniešu ir apmierināti (54,5%),
 - Gana apmierināti vai ļoti apmierināti (18,2% katrā kategorijā)
 - Tikmēr 9,1% ir neapmierināti. Nevienam neatzīmēja pilnīgu neapmierinātību vai pilnīgu apmierinātību ar pieejamo finanšu izglītību.
- **Finanšu izglītības avoti:** Bija iespējamās atzīmēt vairākas atbildes. Galvenie atzīmētie avoti ir:
 - Ģimene un draugi (69,7%),
 - Internetā pieejami resursi (63,6%),
 - Skolas piedāvātas programmas (51,5%).
- **Nepilnības finanšu izglītībā:**
 - Praktiskas, ikdienā izmantojamas informācijas trūkums mācību materiālos un stundās;
 - Nepietiekami padziļināts saturs;
 - Novecojuši mācību materiāli;
 - Ikdienas situācijām neatbilstošs saturs.

Rezultātu apkopojums par Latviju

- **Atbilstība kultūrai:**
 - 40% uzskata, ka finanšu pratības materiāli ir kultūrai atbilstoši;
 - 33% neaizskata tos par kultūrai atbilstošiem,
 - 27% nebija pārliecināti.
- **Pielietojamība ikdienas situācijās:** Lielākā daļa novērtēja šo aspektu skalā no 1–5 kā vidēju (vērtējums:3).
- **Šķēršļi izaugsmei.** identificējam šādus šķēršļus:
 - Resursu trūkums;
 - Ikdienas pielietojums trūkums;
 - Vadlīniju trūkums;
 - Psiholoģiskās barjeras, piemēram, bailes un pārliecības trūkums.
- **Ieteikumi uzlabojumiem:**
 - Pielāgotas programmas,
 - Labāka pieejamība resursiem,
 - Ikdienas situācijām atbilstošāki materiāli,
 - samazināti birokrātiskie šķēršļi.
- **Pedagogu viedoklis:**
 - 75% pedagogu vērtē savas finanšu prasmes kā augstas;
 - Tiek uzsvērtā vajadzība pēc interaktīviem elementiem, piemēram, spēlēm.
- **Izglītojoši materiāli:**
 - Ieteiktie materiāli iekļauj Swedbank izstrādātos materiālus,
 - Izglītojoša platforma "Naudas skola",
 - LR IZM veidotie materiāli,
 - Spēles.
- **Mācīšanas kompetence:** Pedagogi jūtas pārliecināti par savām spējām, mācīt finanšu konceptus, 25% vērtē sevi visaugstākajā līmenī.
- **Izaicinājumi pedagogiem:** Identificēts vajadzība pēc:
 - Labāku finanšu izpratni ģimenē un sabiedrībā;
 - Praktiska finanšu pieredze;
 - Palielināt motivāciju jauniešiem.

Rezultātu apkopojums par Latviju

Pētījuma pārskats

Finanšu pratības projekta "Veiksmīgie jaunieši", kas tiek īstenots Erasmus+ programmas ietvaros, mērķis ir izprast finanšu pratības līmeni un izaicnājumus, ar kuriem saskaras jaunieši vecumā no 15–25 gadiem ar dažādu ekonomisko fonu, partneru valstīs, tai skaitā Latvijā. Papildus tam tika aptaujāti pedagogi, lai gūtu ieskatu viņu viedoklī un pieredzē, kas saistīta ar jauniešu finanšu izglītību. Rezultāti no abām aptaujām izceļ būtiskas atziņas, kas var sniegt informāciju finanšu izglītības nākotnes iniciatīvu veidotājiem.

Atziņas no aptaujām

Demogrāfiskā informācija:

- Aptauja apkopojā 33 Latvijā dzīvojošu jauniešu atbildes.
- Respondentu vecums ir dažāds, tomēr lielākais pārsvars bija vecuma grupai 15–16 gadi (33,3% un 36,3%).
- 60,6% respondentu bija sievietes, bet 27,3% vīrieši, pārējie nevēlējās atklāt savu dzimumu.
- Visiem dzimtā valoda ir latviešu valoda.

Darba pieredze un apmierinātība ar esošajiem finanšu izglītības materiāliem:

- Lai arī 100% respondentu ir studenti, 15,2% no viņiem ir strādājuši oficiāli,
- 39,4% ir bijuši sezonāli nodarbināti (īstermiņa darbi),
- tikmēr 45,5% vēl nav darba pieredzes.
- Nevienam respondentam nestrādā paralēli mācībām.
- Kas attiecas uz to, cik ļoti izglītības sistēma sagatavo jauniešus patstāvīgai finanšu lēmumu pieņemšanai (skalā no 1–4, kur 1=neapmierināts, 4=ļoti apmierināts), 39,4% ir apmierināti vai ļoti apmierināti, kamēr 36,4% diezgan apmierināti un 24,2% neapmierināti.

Finanšu izglītības avoti:

Galvenie avoti iekļauj (bija iespējams atzīmēt vairākas atbildes)

- ģimeni un draugus (69,7%),
- Tiešsaistes materiālus (63,6%), un
- skolas programmas (51,5%).
- Kā galvenie šķēršļi tiek minēti:
 - socioekonomiski šķēršļi (speciālistu trūkums, lauku teritorija, finansiāli apsvērumi) (27,3%).
 - Ierobežota pieejamība atbilstošām izglītības iestādēm (57,6%),
 - Finansiālas grūtības (45,5%),

Rezultātu apkopojums par Latviju

Pielietojamība:

- 21,2% piekrita, ka pieejamie resursi ir atbilstoši reālām dzīves situācijām,
- 18,2% uzskata tos par neatbilstošiem,
- 21,2% – par novecojušiem,
- tikmēr 39,4% nav vērtējuma.
- 85.8% respondentu izprot iekrājumu nozīmi ļoti labi vai teicami.
- 87.9% zina, kā pārvaldīt savas finanses labi, ļoti labi vai teicami.

Šķēršļi finansiālai izaugsmei:

Aptauja pievērta uzmanību arī psiholoģiskajiem aspektiem –

- lielākā daļa aptaujāto (87,8%) atzina, ka viņiem nav vai ir reti psiholoģiskas grūtības, mēģinot izprast finanšu jautājumus (piemēram, bailes jautāt, bailes pārvaldīt savu budžetu, pieredzes un pārliecības trūkums).
- Tikmēr 50% aptaujāto pedagogu uzskata, ka jaunieši nav gatavi pieņemt patstāvīgus finanšu lēmumus.
- Kā galvenos šķēršļus viņi min jauniešiem atbilstošu izglītojošu materiālu pieejamību, trūkumus izglītības sistēmā (esošie materiāli nepiedāvā ikdienā praktiski pielietojamas zināšanas), prasmi pārvaldīt personīgo budžetu, un fakts, ka pieaugušie (vecāki) uzņemas atbildību par ģimenes budžetu, neiesaistot lēmumu pieņemšanā jauniešus.

Ieteikumi uzlabojumiem:

- Lai pārvarētu šos šķēršļus, pedagogi rosina iekļaut finanšu izglītību mācību programmās, piedāvāt vairāk tikšanos ar finanšu ekspertiem, lomu spēles, simulācija. 83,3% piekrīt, ka spēļu izmantošana uzlabotu esošo situāciju, kamēr 16,7% tic, ka tas iespējams varētu palīdzēt.
- Studenti ir vienprātis ar pedagogiem, uzsverot to, cik nozīmīgi ir pārvarēt bailes jautāt un nepadoties, kā arī viegli uztveramu materiālu un saistošu mācību materiālu nozīmi mācību procesā.

Finanšu prasmes pašvērtējums:

- Pašvērtējuma rādītāji respondentu vidū ir svārstīgi. 50% uzskata savas finanšu prasmes par ļoti labām, tikmēr otra puse tās vērtē kā vidējas vai zemākas par vidējām.
- Lielākā daļa (66,7%) atzīst sevi par kompetentiem vai ļoti kompetentiem izskaidrot jauniešiem ar finansēm saistītus jautājumus, tikai 33,3% (visi vecuma grupā 46–54 gadi) nejūtas gana kompetenti.

Vecuma grupu atspoguļojums:

66,6% no aptaujātajiem pedagogiem pārstāv vecuma grupas 20–35 gadi un 46–55 gadi, tikmēr pārējie pārstāv vecuma grupas 36–45 un 56+ gadi.

Rezultātu apkopojums par Latviju

Finanšu prasmes pašvērtējums:

- Pašvērtējuma rādītāji respondentu vidū ir svārstīgi.
- 50% uzskata savas finanšu prasmes par ļoti labām, tikmēr otra puse tās vērtē kā vidējas vai zemākas par vidējām.
 - Lielākā daļa (66,7%) atzīst sevi par kompetentiem vai ļoti kompetentiem izskaidrot jauniešiem ar finansēm saistītus jautājumus,
 - Tikai 33,3% (visi vecuma grupā 46–54 gadi) nejūtas gana kompetenti.

Vecuma grupu atspoguļojums:

- 66,6% no aptaujātajiem pedagogiem pārstāv vecuma grupas 20–35 gadi un 46–55 gadi,
- tikmēr pārējie pārstāv vecuma grupas 36–45 un 56+ gadi.

Rezultātu apkopojums par Bulgāriju

Bulgārijā īstenotās aptaujas jauniešu un pedagogu vidū atklāj būtisku ieskatu esošajā finanšu izglītības sistēmā un izaicinājumos, ar kuriem jaunieši saskaras, cenšoties pilnveidot savu finanšu prasmi. Rezultāti iezīmē vispārēju neapmierinātību ar esošo finanšu izglītības programmu kvalitāti un efektivitāti. Abas grupas identificēja galvenos šķēršļus un sniedza ieteikumus uzlabojumiem.

Galvenās atziņas:

- **Demogrāfiskā informācija:**
 - Lielākā daļa skolēnu, kas piedalījās pētījumā, ir 17 gadus veci (63,3%)
 - No aptaujātajiem lielākā daļa ir vīrieši (81,8%).
 - Gan pedagogi, gan skolēni ir no Bulgārijas.
- **Apmierinātība ar finanšu izglītību:**
 - Lielākā daļa skolēnu vērtē savu apmierinātību kā vidēju (63,6%).
- **Resursi un trūkumi:**
 - Tiešsaistes kursi un/vai vebināri ir primārie izglītojamo izmantotie resursi (77,3%).
 - Nozīmīgākie trūkumi iekļauj specifiska fokusa un nepietiekami detalizēta satura materiālus.
- **Atbilstība un pielietojums:**
 - 90,9% atzina esošos materiālus par atbilstošiem.
 - Šo materiālu efektivitāte praktiskās situācijās kopumā tika novērtēta kā vidēja (59,1% respondentu skalā no 1-5 novērtēja ar 3)
- **Izpratne un finanšu pārvaldība:**
 - Skolēni galvenokārt saprot iekrājumu nozīmi (90,9% vērtējums bija 4 no 5)
 - Daļēja efektivitāte ienākumu pārvaldīšanā, ko pārsvarā vērtē ar 3 vai 4 no 5.
- **Nodarbinātība un finanšu pratība:**
 - Tikai 22,7% studentu ir bijusi oficiāla darba pieredze;
 - Izglītības kvalitāte, sagatavojot finansiālu lēmumu pieņemšanai tika novērtēta kā vidēja (54,5% studentu).

Rezultātu apkopojums par Bulgāriju

- **Finanšu pratības šķēršļi:**

Kā atslēgas šķēršļi tiek minēti:

- praktiskas mācīšanās iespējas,
- nepietiekami resursi un
- psiholoģiski izaicinājumi (86.4% norādīja uz psiholoģiskajām barjerām).

- **Ieteikumi uzlabojumiem:**

- Lielākā daļa pedagogu jūt, ka esošā izglītības sistēma kavē finanšu pratību. (66.7%).

- **Ieteiktie uzlabojumiem iekļauj:**

- praktisku mācīšanos,
- ikdienas finanšu pārvaldības pieredzi,
- palielinātu pedagogu apmācību.

- **Spēļu izmantošana un pašvērtējums:**

- Visi aptaujātie pedagogi tic, ka spēļu izmantošana var uzlabot finanšu pratību.
- Pedagogi savu finanšu pratību un finanšu pratības mācīšanas kompetenci vērtē kā vidēju.

Šie atklājumi uzsver vajadzību pēc mērķtiecīgas iesaisti, lai uzlabotu finanšu izglītību, ieskaitot praktiskākas un piemērotākas mācību iespējas, labākus resursus, psiholoģisko atbalstu, kā arī inovatīvas mācību metodes, piemēram, spēļu izmantošanu.

Izglītojamo aptaujas apkopojums

Demogrāfiskā informācija:

- Kopā tika aptaujāti 22 respondenti, visi no Bulgārijas.
- Vecuma sadalījums: 1 respondents ir 16 gadus vecs (4,5%), 14 respondenti – 17 gadus veci (63,6%), 5 respondenti 18 gadus veci (22,7%), vienam anektēšanas brīdī bija 24 gadi, un vienam 28 gadi.
- Attiecīgi dzimumu sadalījums: 18 respondenti ir vīrieši (81,8%), savukārt 4 aptaujātās – sievietes (18,2%).
- Dzimtā valoda 81,8% primāri ir bulgāru. Viens runā arī angļiski, 3 ir bilingvāli (bulgāru un vēl kāda valoda) (13,6%).
- Apkopojot nodarbinātības statusu: 3 respondenti (13,6%) strādā nepilnu slodzi vai gadījuma darbus, tikmēr 19 respondenti (86,4%) nav nodarbināti paralēli, bet mācās.

Rezultātu apkopojums par Bulgāriju

- **Finanšu izglītība:**

- Uz jautājumu, cik apmierināti ir jaunieši ar finanšu izglītības programmām skalā no 1-5, lielākā daļa (63,6%) to novērtēja ar 3.
- Kā galvenie informācijas avoti finanšu izglītības jautājumos tiek minēti:
 - tiešsaistes kursi un vebināri (77,3%),
 - tikmēr 18,2% atzīmē skolas programmas,
 - savukārt 4,5% grāmatas un rakstus.
- Izglītojamie identificēja **galvenos trūkumus** finanšu izglītības materiālu pieejamībā, akcentējot nepietiekami detalizētu un specifisku saturu.
 - Tai pašā laikā ievērojams vairākums (90,9%) uzskata, ka viņiem pieejamie materiāli ir atbilstoši ikdienas vajadzībām.
 - Materiālu efektivitāte tika novērtēta kā vidēja skalā no 1-5 (59,5%). Papildus tam, izpratni par iekrājumu nozīmi jaunieši 5 punktu skalā novērtēja kā augstu.
- Kas attiecas uz **personīgā budžeta un ienākumu pārvaldīšanu**, atbildes svārstās, kaut arī 5 punktu skalā lielākā daļa savas budžeta pārvaldības prasmes vērtē ar 3 vai 4 punktiem.

- **Nodarbinātība un finanšu pratība:**

- 22,7% no aptaujātajiem jauniešiem ir bijusi oficiāla darba pieredze. Iegūtās izglītības kvalitāte finanšu lēmumu pieņemšanas kontekstā tiek vērtēta kā vidēja (54,5% respondentu).
 - Kā galvenie iemesli tiek minēti kvalitātes trūkumi izglītībā, tai skaitā piemērotu materiālu trūkums (50%) un kvalificēti pedagogi (22,7%).
- Lielākā daļa izglītojamo (63,6%) uzskata, ka sociālie un ekonomiskie apstākļi ievērojami ietekmē finanšu pratību, 5 punktu skalā to novērtējot ar 4 vai 5.
- Psiholoģisko šķēršļu esamību atzina 86,4% respondentu.
 - Lai tiktu pāri šiem finanšu pratības šķēršļiem, **jaunieši iesaka finanšu izglītību un psiholoģisku atbalstu kā efektīvu risinājumu.**

Rezultātu apkopojums par Bulgāriju

Pedagogu aptaujas apkopojums

- **Demogrāfiskā informācija:**

- Visi 6 respondenti ir no Bulgārijas.
- Tika aptaujātas vecuma grupas 20-35, 36-45, and 46-55 ar vienādu respondentu sadalījumu katrā no tām.

- **Finanšu pratības materiāli:**

- Pedagogi vērtēja finanšu pratības materiālu kvalitāti Bulgārijā kā vāju, visiem aptaujas dalībniekiem no 5 punktiem dodot tikai 1 vai 2 punktus.
- Vaicāti par jauniešu vecumā no 15-25 gadiem gatavību pieņemt finansiālus lēmumus, lielākā daļa pedagogu (66,6%) to vērtēja kā vāju ar 1 vai 2 punktiem no 5. Kā galvenos faktorus, kas ietekmē jauniešu spēju attstīt finanšu pratību, viņi min praktisku un pielietojamu zināšanu trūkumu, neieinteresētību un vēlmi bez pūlēm un ātri tikt pie informācijas.
- Esošā izglītības sistēma tiek saskatīta kā kavēklis jauniešu finanšu prasmes apguvei, tā vērtē 66,7% aptaujāto pedagogu.
- Ieteiktie risinājumi:
 - ieviest praktiskāku un pielietojamāku mācību saturu,
 - sniegt ikdienas finanšu pārvaldības pieredzi,
 - pilnveidot pedagogu kompetenci un apmācību finanšu pratības jautājumus.

- **Spēļu izmantošana un interaktīvie elementi:**

- Visi aptaujātie uzskata, ka spēļu izmantošana un interaktīvi elementi varētu uzlabot jauniešu finanšu pratību.

- **Finanšu pratības un tās mācīšanas kompetences pašvērtējums:**

- Pedagogi savu finanšu pratības līmeni vērtē dažādi, galvenokārt kā vidēju skalā no 1-5. Viņu kompetence mācīt tēmas, kas saistītas ar finanšu pratību arī variē, galvenokārt vērtējot to ar 3 vai 4 piecu punktu skalā.

- **Izglītojoši materiāli:**

- Pedagogi min dažādu resursu izmantošanu, piemēram, Khan Academy's "Personal Finance" un
- "Next Gen Personal Finance (NGPF): Arcade Games & Financial Algebra",
- Junior Achievement's finanšu pratības programmu, un
- tiešsaistes rīkus kā "Quizlet" un
- "EconEdLink: Credit Score"

Rezultātu apkopojums par Spāniju

Galvenās atziņas

Demogrāfija:

- Aptaujā piedalījās vienāds skaits vīriešu un sieviešu,
- Vecumi bija vienmērīgi vecuma grupā 15–24 gadi.

Nodarbinātības statuss:

- 53% no izglītojamiem aptaujāšanas brīdī bija nenodarbināti,
- 40% – nodarbināti,
- 7% bija skolēni.

Apmierinātība ar finanšu: Apmierinātība variē –

- tikai 13% bija ļoti apmierināti,
- savukārt 20% ļoti neapmierināti.

Finanšu izglītības avoti

Kā galvenos avotus jaunieši min:

- ģimeni un draugus (40%),
- interneta resursus (33%) un
- skolas programmas (20%).

Trūkumi finanšu izglītībā:

- praktiskas, ikdienā pielietojamas informācijas trūkums un
- nepietiekami padziļināts saturs.

Atbilstība kultūrai:

- 40% uzskata pieejamos finanšu izglītības materiālus par atbilstošiem kultūrai;
- 33% par neatbilstošu;
- 27% nebija pārliecināti.

Pielietojums ikdienas situācijās:

- Lielākā daļa materiālu pielietojamību atzīmēja kā vidēju (3 no 5 punktiem).

Šķēršļi izaugsmei:

- Resursu trūkums;
- Praktiski pielietojamu materiālu trūkums;
- Instrukciju nepieejamība;
- Psiholoģiski šķēršļi, piemēram, bailes, pārliecības trūkums.

Rezultātu apkopojums par Spāniju

Ieteikumi uzlabojumiem:

- Pielāgotas programmas;
- Labāka resursu pieejamība;
- Atbilstība ikdienas vajadzībām;
- Vadlīniju trūkums;
- Samazināts birokrātiskais slogs.

Pedagogu viedoklis: 75% pedagogu vērtē savu finanšu pratības līmeni kā augstu, vienlaikus uzsverot nepieciešamību pēc interaktīviem elementiem, piemēram, spēlēm.

Izglītojoši resursi:

- Excel,
- Google Sheets,
- tiešsaistes (online) spēles,
- video,
- grāmatas.

Finanšu izglītības mācīšanas kompetence:

- Pedagogi jūtas pārliecināti par savu kompetenci mācīt finanšu konceptus, 25% no aptaujātajiem jūtas īpaši pārliecināti.

Izaicinājumi pedagogiem:

- Nepieciešamība pēc:
 - labākas ģimenes un sabiedrības izpratnes par finanšu pratību,
 - praktiskas finanšu pieredzes un
 - palielinātas izglītojamo motivācijas.

Izglītojamo aptaujas apkopojums

Demogrāfiskā informācija:

- Tika apkopotas atbildes no 15 jauniešiem, no kuriem visi dzīvo Spānijā. Vecums variēja, tomēr visvairāk pārstāvētā vecuma grupa bija 23–24 gadi (katrā 20% respondentu).
- Dzimumu līdzsvars teju vienlīdzīgs – 47% vīriešu un 53% sieviešu.
- Lielākā daļa (60%) kā dzimto valodu norādīja spāņu valodu, tikmēr 20% tā bija bulgāru, bet 20% valensiešu valoda.

Rezultātu apkopojums par Spāniju

Nodarbinātības statuss:

- 53% aptaujas brīdī bija nenodarbināti,
- kamēr 40% – nodarbināti,
- savukārt 7% tikai mācījās.
- Atbildot par apmierinātību ar pieejamo finanšu izglītību, atbildes 5 punktu skalā bija dažādas: tikai 13% apmierinātību kā ļoti augstu (5 no 5), tikmēr 20% to vērtēja kā ļoti zemu (1 no 5).

Finanšu izglītības avoti:

- Galvenokārt izglītojamie paļaujas uz:
 - savu ģimeni un draugiem (40%),
 - interneta resursiem (33%), un
 - skolas finanšu izglītības programmām (20%). Arī finanšu institūcijas un grāmatas tika minētas kā izmantotie avoti.
- Kā galvenie šķēršļi tika atzīti praktiskas un ikdienā pielietojamas informācijas trūkums, kā arī nepietiekami padziļināts saturs.

Atbilstība kultūrai un pielietojamība:

- Domas dalās par finanšu izglītības materiālu atbilstību kultūrai un reģionam.
 - Kamēr 40% tos uzskata par atbilstošiem,
 - 33% šim viedoklim nepiekrīt,
 - savukārt 27% nav viedokļa.
- Kas attiecas uz pielietojamību ikdienas situācijās, kopumā tā tika vērtēta kā vidēja (3 no 5 punktiem).

Finanšu izaugsmes šķēršļi:

- Aptaujātie uzsvēra vairākus šķēršļus, kas būtiski ietekmē viņu finanšu prātību,
 - ieskaitot resursu pieejamības,
 - praktiskas pielietojamības un
 - vadlīniju trūkumu.
- Par būtiski traucēkli 47% aptaujāto uzskata psiholoģiskos šķēršļus, piemēram, bailes pārvaldīt pašiem savu līdzekļus.

Ieteikumi uzlabojumiem:

- Lai novērstu šīs barjeras, aptaujātie iesaka vairāk programmas pielāgot vajadzībām, uzlabot piekļuvi kvalitatīviem resursiem, palielināt finanšu prasmju pielietojamību ikdienā, kā arī samazināt birokrātisko slogu.

Rezultātu apkopojums par Spāniju

Pedagogu aptaujas apkopojums

Metodiskie materiāli un paņēmieni:

- Pedagogi piedāvā izmantot dažādus materiālus, lai atbalstītu finanšu izglītību, tai skaitā:
 - Microsoft Excel,
 - Google Sheets,
 - spēles,
 - Youtube video,
 - akadēmiskas lomu spēles.
- Aptaujāto vidū bija liela vienprātība (75%), ka spēļu un interaktīvu elementu iekļaušana mācību procesā būtiski varētu uzlabot finanšu izglītības efektivitāti.

Pedagogu finanšu prasmes pašvērtējums:

- Lielākā daļa pedagogu (75%) vērtē savu finanšu prasmi kā augstu, (4 no 5 punktiem).
- Līdzīgi arī viņu pārliecība par finanšu konceptu skaidrošanu jauniešiem – kopumā tā tiek vērtēta kā augsta, no šiem vērtējumiem 25% atzīmēja savas prasmes visaugstākajā līmenī.

Vecuma grupas:

- Galvenokārt (50%) aptaujātie pedagogi pārstāv vecuma grupu 20-35 gadi.
- Atlikusī puse ietilpst vecuma grupās 36-45 un 46-55 gadi.

Izaicinājumi un ieteikumi:

- Pedagogi norāda uz nepieciešamību pēc ģimenes un sabiedrības labākas izpratnes par finanšu izglītību, praktiskām finanšu pieredzēm un motivācijas palielināšanu izglītojamo vidū.
- Tiek ieteiktas praktiskākas un projektos balstītas aktivitātes, kas atspoguļotu finanšu prasmes, kā arī pilnveidotu sadarbību starp izglītības un finanšu iestādēm.

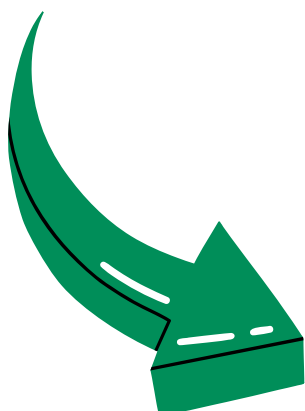
Projektu izstrādāja:

- SIA Valodu Mape (Latvija)
- EduCompass (Bulgārija)
- Tú eres un genio (Spānija)

Uzzini vairāk par projektu un tā rezultātiem:

www.valodumape.lv/prosper-youth/

vai **skenē QR kodu:**

ATRUNA:

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autoru personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildāģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.